

16—18 órai munkaidő helyett 13 órai napi munkaidőt ki tudjuk venni valaha. Azonban belátva helyzetünk tarthatatlanságát, megindítottuk a mozgalmat, fáradszatólanul dolgoztunk és nagy áldozatok árán ki is vittuk azt ahogy, ugy.

Hogy miért csak ahogy, ugy, azt nagyon jól tudják szaktársaink, hogy nemcsak a munkaadóinkkal kellett megküzdenünk, hanem egyrészt a szaktársainkkal is, mert sikertől a munkaadóknak az idősebb szaktársaink egyrészt pillanatnyi előnyökért ellenünk felhasználni és így azok minden rendelkezésükre álló eszközzel a céltudatos mozgalmunkat meghiusítani törekedtek, elég meggondolatlanul, nem törődve azzal, hogy céltudatos küzdelmünk az összesség érdekében folyt. A jutalmuk végre az lett, azzal fizettek nekik a munkaadók, hogy kimondták, hogy a nő segédeket elbocsájtják és fiatalabbakat alkalmaznak helyettük, mert azoknak nincsen szükségük a déli ebédidőre, az ő felfogásuk szerint.

De tekintünk csak vissza, mi lett a nagy áldozatok árán kivívott 13 órai napi munkaidőből. Nézzünk csak szét reggel öt óraker az utcán és látni fogjuk, hogy a legnagyobb része a fodrászüzleteknek reggel öt óraker nyitva van és nyitva tartanak este 8—9 óráig a kizsákmányolóink és kizsákmányoltnak bennünket éppúgy 16—18 órán át, mint azelőtt és mi azt nyugodtan tűrjük. Ez határozottan visszaesés, de ennek nem a munkaadók az okai, hanem mi magunk, mert meghunyázkodunk és hallgatunk. De alapján véve azok a szerencsétlen szaktársaink az okozói ezeknek a türhetetlen állapotoknak, akik hittek a ravasz munkaadóinknak és félre hagyták magukat vezetni a munkaadók bérencétől, Révai Zoltán urtól és ellenünk

szavaztak akkor, amikor mi azt követeltük, hogy az általunk kidolgozott „Munkarendet” hatóságilag láttamoztassuk. Most már belátják azt azok a szaktársaink is és szánják bűnüket és velünk egy sorban küzdenek. De nemcsak ez a sérelem esett meg rajtunk a munkaadók részéről, hanem mert azt látták, hogy sikerült nekik ellenünk felhasználni a szaktársaink egyrészt, bízva abban, hogy ez nekik szükség esetén újabb sikerülni fog, az általunk benyújtott jogos követeléseinkre még a mai napig sem válaszoltak.

Szaktársak! Mi mindannyian emberek vagyunk, legnagyobb részünk nő és családtag ember. A mai drága viszonyok között 30—40 korona havi fizetés mellett meg nem élhetünk. A nagy áldozatok árán kivívott 13 órai napi munkaidőt a munkaadóink kapzsiságának áldozatául nem szabad esni hagyni. Küzdenünk kell a végletekig és ha másként nem lehet, a munkabeszűntetés árán kell, hogy kiküzdjük. Ezt annál inkább is megtehetjük, mert meg vagyunk győződve róla, hogy most mert okultak a szaktársaink a multakon, nem fog közöttünk akadni áruló, aki a munkaadó szolgálatába szegődne és elárulná saját testvéreit.

Szervekedjünk, álljunk valamennyien a csatasorba. Tömörüljünk a szakszervezetben, tartsuk kötelességünknek a saját szakmánál tudásunkat és erőnket felhasználni, ne keressünk máshol működési teret, van elég terünk és tennivaló a saját szakmánál.

És ha az összesség érdeke megköveteli, essünk áldozatul, ne riadjunk attól meg, hogy egyik vagy másikunk áldozatul esik, mert harc áldozat nélkül el sem képzelhető.

Szaktársak, fel a harcra, egyesüljünk, tömörüljünk. Egy mindannyiért, mindannyian egyért.

Betegsegélyző pénztárunk!

Betegsegélyző pénztárunk vezetését most egy éve vettük át és amit azt bírtuk, legjobb tudásunk és akaratunk szerint vezettük. Még az átvétel előtt feladatunkká tettük, hogy pénztárunkat minden pártokodástól menten, tisztán a beteg szaktársaink érdekében fogjuk fejleszteni.

Ami tőlünk tellett, mindent megtettünk, hogy vállalt kötelezettségünknek eleget tegyünk. Nem tehet szemrehányást egy volt beteg szaktársunk sem, hogy az őt megillető táppénzt vagy bármilyen, még az alapszabályokban neki nem biztosított kérelmét is ne teljesítettük volna, ha csak kérelme nem ellenkezett a törvény vagy az alapszabályokkal. Nem néztük azt sohasem, hogy az a gyógyszer vagy bármilyen más eszköz, amely a felgyógyulását elősegíti, mibe kerül, csak az az egy lebegett mindenkor a szemünk előtt, hogy az a beteg szaktársunk egészségét visszanyerje, hogy egészséges emberré tehessük.

Sok akadályt kellett leküzdenünk, amit a munkaadók az utunkba gördítettek, de az igazság, az önzetlenségünk győzött és a legyőzöttek a munkaadók maradtak, amiben ugyan nehezen, de mert egyebet nem tehettek, belenyugodtak.

Nagynehezen tudtuk még a szaktársaink egy részét is meggyőzni arról, hogy nem áll az, amit a munkaadók ránk fogtak, hogy mi a pénztárt fél akarjuk oszlatni és az „Általános Munkáspénztárhoz” csatolni. Ez volt az egyedüli fegyverünk ellenünk, ezzel vezették félre szaktársaink egy részét és uszították ellenünk. De ez az egy fegyverük, ami nem volt más, mint merő rágalom és visszafelé sült el és félrevezetett szaktársaink beléttak, hogy a mi célunk nem más, mint az, hogy ezt a pénztárt igazán a fodrászsegédek pénztárává tegyék.

Hogy azaz tettük pénztárunkat, azt tapasztalták mindazok a szegény szaktársaink, akiket a betegség oda kényszerített. De különösen tapasztalták azt azok a szerencsétlen szaktársaink, akik a fodrászüzletek-

Megtérés.

Írta: **Katona Sámuel.**

Öntudatlan munkás voltam én is, mint sok más munkástestvérem, vak eszköze a mindent uráló tőkének. Szürke egyformaságban teltek napjaim, változatosságot vagy éppor örömet nem láttam. Életem egyetlen feladatának a munkát tekintettem s habár terhét gyakran igen súlyosan éreztem is, még voltam győződve, hogy az másként nem lehet, hogy a magamsorsu ember egyetlen hivatása, hogy másokért dolgozzon. Ha néha el is keserített sorsom mostohasága, eszembe jutottak azok a kenetes oktatások, amelyeket az iskolában és a szülői háznál nyertem, s türtem és dolgoztam tovább. Szellemi életem és szükségleteim nem voltak s ha mégis gondolkodásra készítetett valami belső sugalat, elmém akkor is az iskolában nyert fogalmak körül forgott, míg bele nem kábultam. Isten, király, haza előttem mérhetlen hatalmu bálványokként szerepeltek, akiket tisztelni és imádni a legszentebb emberi kötelesség.

Az ugyan néha gondolkodóba ejtett, hogy ezek a nagyhatalmasságok, akik a világ és az emberek sorsát korlátlanul intézik, miért nem gondoskodnak jobban azokról, akik hozzájuk hűek. Hogy miért kell annak, aki a belevert kötelességérzetnek mindenben megfelel, mégis oly sokat szenvedni,

keserves munkája mellett keserü megaláztatást tűrni. Hogy miért sokkal különb emberek azok, akik semmit sem dolgoznak s miért veszi körül nagyobb tisztelet azokat, akik mások munkája után élnek.

Ily gondolatok gyakran foglalkoztatták irány és cél nélkül tévelygő elmémet, de mindig alhoz tértem vissza, hogy: ez nem lehet másként. Ez a rögösme volt feltörő vágyaim és érzéseim kerékkötője.

Egyetlen szórakozásom volt, ha a napi munka után szerény estebédemet elköltve, kimentem a nagyváros utcáira sétálni. Ekkor sokat láttam. Láttam azt, hogy az emberek alakjukra egyformák, ha messziről nézzük őket, de közelebbi vizsgálódásra nagy különbségeket fedezünk fel.

Láttam nagy gondnal, fényesen öltözött, szép külsejű férfiakat és nőket, akik megvetéssel tekintettel haladtak el az esetleg arra tévedt, silány öltözött munkásemberek mellett. Ez a lenézés ugyan nem bántott, mert én is „urasan” voltam öltözve s külsőmről talán meg sem látszott volna, hogy éppoly keservesen dolgozom a bennünket lenéző embertársaim fényűzéséért, mint az a másik, aki szurtos, olajos bluzban vagy a munkától piszkos szoknyában rója végig napi munkája után az utcát. A sok megaláztatás között az vált egyedüli büszkeségemre, hogy nekem jobb ruhám van, mint

más dolgos embereknek, bár tudtam, hogy sorsom semmivel sem jobb amazokénál.

Ilyen töprengések között értem egyszer a sétatérre, ahol gyakran megfordultam és szívesen időztem, mert nyugodtabban és többet lehetett látni. Langymeleg tavaszi este volt. A hold fénye szeliden szűrődött át a sétatér fáin között; alattuk nyüzsgő ember-tömeg csevegve hullámozott fel s alá. Egy úresen maradt padra helyezkedve szemlélttem az áradatokat, néztem az előttem elvonuló lépeket.

A sétatól tömegből egyszerre egy három fiatal férfiból álló csoport vált ki s letelepedett a padon mellettem még úresen maradt helyre. Elénken társalogtak, de társalgásuk tárgya idegenszerű volt előttem. Szocializmusról, szervekedésről beszéltek. Ilyenről már hallottam életemben, de mindig gyűlöletes, elítélő módon. Annál inkább érdekelt, hogy a mellettem ülők, akik láthatóan munkások, tehát ugyanolyan emberek voltak mint én, miképp juthattak arra a gondolatra, hogy ily dolgokról beszéljenek. Csúszdesen hallgattam beszélgetésüket. Csaknem áhitatlan. Nemhétköznapni dolgokról folyt az. Az elhangzott szavakból egész új világ tárult előm. A társalgók egyikében, aki a leglelkesebben beszélt az emberiség megváltásáról, szebb jövőről, bölcsőségről, tanuló-társamat ismertem fel.

nek elnevezett szűk, keskeny lyukakban megszerették a prolektárbetegséget, a tüdővész. Mert pénztárunk igazgatósága 1906. évi március havában tartott ülésén elhatározta, hogy mindent el kell követni, hogy a tüdővészben szenvedő szaktársainkat megmentsük.

Nem mulasztottuk el egy esetben sem a legmesszebbmenő segélynyújtást, vagyis március óta 39 tüdővész beteg szaktársaink közül kettőt Abbaziába küldtünk és huszonnyolcat pedig négy héttől husz heti időtartamra vidéki tartózkodásra és mind-egyiknek hetenként küldtük meg a heti 12 korona táppénzt.

Nem törekedtünk az igazgatóság a beteg szaktársak szemét kitörlni 12 vagy 20 korona utiköltséggel és hazaküldeni őket szegény szülei nyakára, hogy ott a hiányos táplálkozás miatt elpusztuljanak. De még többet is tettünk volna beteg szaktársaink érdekében, ha a pénztár anyagi viszonyai azt megengedték volna, de a heti 36 fillér hetijáruklébkől többet igazán nem tehetünk a legjobb akaratunk mellett sem.

De akadályozott bennünket ezen munkánkban nagyrészt az a körülmény is, hogy a munkaadók egy része csak akkor fizetett, ha már a végrehajtó a vánkósat akarta elvinni. Egy része pedig minden piszkos eszközzel törekedett a segédektől levont betegsegélyző pénztári járulékok megtartani, nem gondolva arra, hogy a járulékok levonása és a pénztárba be nem fizetése sikasztást képez és feljelentés esetén elzárják őket. Most már nem is fogunk késmi, hogy lakoljanak mindazok a nagyrabesült fodrász főnök urak, akik nem átalják a beteg munkást megkárosítani.

Csak egy pár ilyen firmát kívánunk ezuttal megnevezni, akik már évek óta vonják le segédeiktől a hetijáruklékokat, de a pénztárnak nem szolgáltatják be. Ilyen firma *Krausz Rezső, aki a pénztárnak mintegy 300, Poporczér Minna 80, Weltsch Manóné 300, Blum Mihály 100, Kreiter Miklós 200, Kratochvílla Ferenc 150, Harter János 80, Steigerwald Máttyás 200 és Gyuricska Manó 60*

Egymásra ismertünk s most már négyesben folyt a társalgás, amelyben én a hallgató szerepét vittem.

Hosszu idő mulva hagytuk ott helyünket, hogy hazatérjünk. Mielőtt elváltunk, egyik társam vetette fel a kérdést, hogy ott leszünk-e holnap a gyűlésen és a felvonuláson. A válasz egyértelmű és igenlő volt. Én voltam, aki legnagyobb örömmel mondtam igent.

Másnap május elseje volt. Eddig nem ismertem a nap jelentőségét, csak azt tudtam róla, hogy a házbérnegyed napja s akinek sok a pénze, e napon mulat. En elmentem a gyűlésre, a körmenetbe. Soha nem ismert érzés vett rajtam erőt. Szívem dobogott, keblem feszült. A törpeség nyomasztó érzése eltűnt szívemből s nagygnak, óriásnak éreztem magamat, amint munkátestvéreim ezreinek sorai között én is ott voltam, mint a szebb jövő, a szociáldemokrácia újonnan felavatott katonája.

Azóta tudom és érzem, hogy az életnek van célja. Hogy nem kell azt idegen, hamis bálványok előtt való meghunyászkodásnak, hitvány rabszolgamódrá eltölteni, mert nagyobb gyönyörűséget, mint a munkátestvéreim felszabadításáért folytatott küzdelmet, azóta nem ismerek. És május elseje azóta nekem kettős ünnep, mert saját újjászülöttem tünne is.

Koronáját tartotta meg a beteg fodrászsegédeknek.

Megjegyezni kívánjuk, hogy *Gyuricska Manó és Steigerwald Máttyás urak az ipar-tisztület előjárósági tagjai és a munkaadók által beválasztott betegsegélyző pénztárunk küldöttei.*

A fent felsorolt összegek kitesznek mintegy 1400—1500 koronát, hány szegény tüdővész szaktársunkat lehetett volna megmenteni a biztos haláltól ezzel az összeggel.

És most, amidőn pénztárunkat azzá tettük, aminek kell hogy legyen, jön a törvény ridég paragrafus és csatolja pénztárunkat az Általános Pénztárhoz, ahol a Gyuricska Manók meg fogják tanulni a levont járulékok befizetését.

Égységese cél felé!

A vidéki városokban levő szaktársakban, kevés kivétellel, meg van a lelkesültség egy a saját, mint az összesség helyzetén való változtatására. Már a legutolsó faluban is, hol szaktársaink között az öntudatnak egy kis szikrája megvillan, kezdik belátni, hogy a fodrászsegéd mennyire elmaradtak, rövidebb munkaidő, magasabb munkabér, emberi öntudat, felvilágosodottság tekintetében a különböző szakmák munkásaitól s ott, ahol a szaktársak kellő számanál fogva tér nyílik a szervezkedésre, megalakítják a szervezetet ugyan, de kellő céltudat hiányában nem egységesen indulnak a cél felé.

Sőt teljesen céltévesztve rohannak bele a romlásba, amely romlás következtében elvesztik kedvüket a néha helyes irányba terelődött munkától is. Tisztába kell először jönnünk a helyzettel s azon eszközökkel, melyek a cél elérésére szolgálnak. Különböző városokban mozgalmat indítanak a munkaidő megrövidítése és egyszersmind a munkabér felemelése érdekében. Elfeleldik azt, hogy szakszervezeteink tagjai, a kellő készség hiánya miatt képtelenek a mozgalmat végig folytatni és sikerre vezetni. Ennek oka pedig abban rejlik, hogy e két pont érdekében indított küzdelemnél az alaperővel, a kitartással és ezen jogok megszerzése iránti meggyőződéssel nem rendelkeznek.

Hogyan is rendelkeznek? Hiszen a szükséges kitartást és meggyőződést éppen annak hiánya miatt kénytelenek nélkülözni, melyeknek éppen egyik része miatt indítják a mozgalmat. Tudnivaló dolog, hogy a követeléseket a munkáltatók teljességében, különösen pontjaikat, nem szókták kényszerítés nélkül megadni. Már most ha tekintjük azt, hogy éppen ezen kényszerítő eszközök nélkülözik legjobban szaktársaink, meg van magyarázva a megindított mozgalom sikertelensége.

Céltudatos mozgalom az, ha elsősorban a munkaidő megrövidítése vivatik ki. Ha rövidebb a munkaidő, úgy a már rendelkezésre álló időt fel lehet és kell használni a további harcokhoz szükséges eszközök megszerzésére, a kitartásra, ellentállóképességre és az öntudat oly irányú fokozására, hogy a megszerzendő jogok elengedhetetlen tulajdonát képezik minden munkásnak mint embernek.

Az összes vidéki városokban tehát egy egységes harci taktikára kell törekedni, úgy a jelenben, mint a jövőben. A jelen taktikája legyen a rövidebb munkaidőért megindítandó küzdelem az egész vonalon.

Ha ez sikerre vezetett, úgy lehet a további jogok megszerzése érdekében felvenni a harcot. Akkor már többféle fegyver, erősebb kitartás állhat rendelkezésre. A helyi viszonyok különféle akadályai befolyással vannak némileg az egyik igazi eszköznek, a rövidebb munkaidőnek megszerzésére; de ne feledjük, hogy jogainkat részletekben hamarabb kivivhatjuk, mint teljességében. Tehát ezt kell szem előtt tartani, azaz hogy fegyver nélkül felvétel nélkül ne álljunk soha az ellenség elébe.

Több más rendszertelen és céltévesztett irányú mozgalmak folyngást és vannak készülöben egyes vidéki városokban. Szükségesnek találjuk, hogy egy országos kongresszus keretében irányt adjunk a mozgalmaknak, hogy egyesült erővel egy irányban induljon meg a küzdelem szerte az országban a fodrászsegédek érdekében és jogaik kivívásáért. *Azért ez alkalommal felszólítjuk a vidéki szaktársakat, hogy nézetüket akár a szaklap útján, akár a szervező bizottsághoz intézett sorokban nyilvántásák arra nézve, hogy az országos kongresszust milyen időben kívánják megtartani. Egyben az adatok gyűjtése céljából szükséges az is, hogy egyes vidéki városokban uralkodó különös viszonyokat, munkás és munkaadó közti viszonyt, a munkaidő és munkabér mennyiségét tisztázzuk, illetve a jelenlegi formáit megállapíthassuk.*

E tárgyú vonatkozó leveleket és adatokat kérjük a szerkesztőség címére küldeni. (VII., Óvoda-u. 9. sz.)

A magyar- és németországi fodrászsegédek mozgalma.

Irta **Nagy Géza.**

(Folytatás.)

Amely munkásnál pedig ez megvan, az nem tűrheti azt a szolgálat megaláztatást, azokat a gyalázatos viszonyokat, melyek különösen az „ellátás” leple alatt uralkodnak. Nem mondom, vannak főnökök, akiknél a segéd mint családtag szerepel. De ezen helyek tényleg oly ritkák, mint a fehér holló. A nagyrésznél, az oroszlánrésznél az ellátással való alkalmazás csak arra jó, hogy a munkás egyéni szabadságát korlátozzák, hogy e czim leple alatt maguknak olcsóbb munkacserőt biztosítsanak, szóval a munkást annál jobban kizsákmányolhassák.

Másképpen állna a kérdés, ha a koszt és lakással alkalmazott munkások a koszt és lakással való alkalmazás esetén, tényleg ebben is a munkájuk ellenértékét kapnák, nem pedig a munkaadók profitidühekének esnének áldozatul.

De a dolog nem így van. Hanem megfelelő annak a szállóigének, mely azt mondja, hogy: kosztot kapsz, de enni nem, lakást kapsz, de nincs köszönet benne!

És amint meglátjuk a koszt és lakásadás kérdésénél a munkaadói furdangot, ugyanigy feltaláljuk a fizetés kérdésénél a német fodrászsegédek felvilágosodottságát. Ők világosan látják maguk előtt, hogy ha egy munkás munkacserével másnak jólétét előmozdítja, akkor a legelembib, amit magával szemben tehet, az hogy minden igyekezetével odahason, hogy munkacserével megának tisztességes gazdasági helyzetet teremtsen.

Mert hisz ennyit a huszadik században tán már mindenki tud, hogy a munkás egyedüli tőkés az ő munkacseréje; és ha csak egy kis

felvilágosodottság vagy csak élelemesség is van benne, akkor minden erejével arra kell törekednie, hogy e tőkét minél jobban kamatoztassa.

De nem utolsó kérdés a bérmozgalmaknál az sem, hogy ha az idők folyamán az életviszonyok drágulnak, akkor a munkás tartozik magának, esetleg családjának avval, hogy milyen arányban drágulnak az életviszonyok, olyan arányban drágábban kell adnia munkaejéért. Mert ha ezt nem teszi, ha az idők folyásával lépést nem tart, akkor előbb-utóbb, akarva vagy nem, nyomorúságos életviszonyok közé kerül.

És ezt látva a német szaktársaink, amidőn a munkaidő szabályozására irányuló kívánságaiknak érvényt szereztek, nem rakták öbe kezeiket, hanem hatványozott erővel igyekeztek szerveztük kiépítésén. Mert a munkaidő szabályozására irányuló mozgalmunkal meggyőződtek arról, hogy holmi kisebb, semmitmondó kívánságoknak szívesen eleget tesznek a munkaadók. De amint a munkás jólétéről vagy oly kívánságról van szó, amely az ő érdeikkel ellenkezik, azonnal mint zárt tömeggel találjuk szemben magunkat, mely tömeggel szemben csak életerős szervezet útján lehet harcot folytatni.

És szervezkedtek, tömörültek.

És ma már odakiáltják a munkaadóknak: Tisztességes bért a tisztas munkáért! Legyen vége a megalázó viszonyoknak, melyeknek bilincse ölműsúlyal nehezedik minden öntudatos munkásra!

A harc megindult az ember legelemibb jogáért. Hol egyezkedéssel, hol a modern munkásmozgalom fegyvereivel. De mindenütt diadalal végződik a harc ott, ahol a munkaadók tömegével szemben egy osztálytudas munkástömeg küzd, a munka igazságáért.

Az itt felhozott képek azokat a körülmenyeket, melyek a ma oly élénk, német testvéreink mozgalmát előidézték.

A mi eddig lefolyt mozgalmunk alapját mindenki ismeri. Mindenki tudja, hogy ez a szabadságvágyból, egy öntudatos töredék forradalmi mozgalmából származott. Hogy a tömegből, az összességből hiányzik az osztálytudat, az tagadhatatlan. Bebizonyította ezt a legutóbbi mozgalom és az azóta eltelt idő.

Mert ki merné az itt elmondottakat állítani, ha nem látnánk azon szegyenletes és gyászos jelenségeket, melyek az utóbbi időben beigazolást nyertek. Hiszen első mozgalmunk még befejezést sem nyert, máris a sötét nemtörődömséget, a lanya osztálytudatlanságot látjuk mindenfelé. De mondjuk, már első kívánságunk kielégítést nyert. Hát a mi bérviszonyaink, ami általános helyzetünk kielégítő? Nem találjuk e nálunk mindazon bajokat, melyek Németországban uralkodnak? Azt hisszük, igen. Hát nem-e drágábbak a mi életviszonyaink napról-napra? Nem kell-e nekünk nap és nap után élelmiszert, ruhát stb. folyton és folyton drágábban megfizetni? . . .

Ha körültekintünk az ellátással alkalmazott szaktársak között, nem-e találjuk meg mindazon lealázó körülmenyeket, melyek Németországban uralkodnak? Igenis megtaláljuk. Sőt megtaláljuk jobban, undorítóbb for-

mában, mint bárhol. És nálunk mégis minden csendes. Nem hallatszik a szervezkedés zaja. Nem folyik a szervezett kiépítésének munkája. Csak itt-ott hallatszik egy-egy általános nyűszörgés, mely e jobb sorsra érdemes munkáértég végromlását jelenti.

De nem. Ez nem következhet el. Mert aki ismeri a társadalmi élet történeti fejlődését, az tudatában van annak, hogy a felvilágosodottságot korlátozni nem lehet. Mert nincsen olyan magas fal, nincsen olyan elzárt hely, amelyen keresztül ez be ne hatolna és élető sugaraival fel ne rázná a szenvedőket. Ezért hisszük és reméljük, hogy el fog jönni egy idő, midőn a magyar fodrászegédeket is az osztálytudat, a felvilágosodottság fogja serkenteni egy jobb, egy tisztességesebb életviszony kiküzdésére.

SZEMLE.

BELFÖLD.

A lakásuzsora ellen. Végre betellett a budapesti lakásuzsorások mértéke is. Budapest épe, mely bámulatos nyugalommal tűrte évek hosszu során keresztül a háziurak fojtogatását, megmozdult. Megmozdult a szociáldemokrata párt vezetése mellett és nem fog nyugodni addig, míg meg nem törí a háziurak valóban félelmetes hatalmát. Budapest, amelynek a természetes terjeszkedésre a lehető legkedvezőbb feltételei vannak, egész Európában a legdrágább város. A lakásviszonyai a legnyomorultabbak. Drágáért és összesszofulva lakik a budapesti szegény ember és amellett ki van szolgáltatva a háziurak minden önkényének. Minden intézmény, építési, lakbér-szabályzat, adópolitika, közlekedési politika, minden úgy van berendezve Budapesten, hogy a házbéruzsorát elősegítse és a lakók függőségét a háziuraktól mindenben támogassa.

Ezeknek a nyomorult viszonyoknak izent most hadat a fővárosi proletárság. A polgárság ebben a kérdésben is hallgat, részint gyávasságból, gyámoltalanságból, részint mert üzleti érdekei visszatartják attól, hogy a háziurak és bankok meg más érdekelt vállalatok ellen erőlyesen fellépessen.

Igy hát ezt a harcot is a munkásoknak maguknak kell megvívni, a legjobb esetben néhány jóakaratu, ideálista polgárember támogatása mellett. A szervezett munkásoknak azonban fontos érdekük, hogy a házbéruzsorát megszüntessék, illetőleg a lakásügy terén lényeges javulást teremtsenek. A munkások emberfeletti harcainak anyagi eredményeit eddig a háziurak és élelmiszerkereskedők vágták zsebre. A munkások szervezkedtek, sztrájkoltak, küzdöttek magasabb munkabérekért és midőn a magasabb munkabérek megváltak, akkor a háziur fel emelte a házbért, fel emelték a hus, a kenyér, a petroleum árát, a végén a magasabb munkabérek értéke újra csak annyi volt, mint azelőtt az alacsonyabbaké.

De fontos érdeke az is, — sőt a legfontosabb érdeke egyike — hogy megszűnjék a lakások tulzsfuoltsága, ami a fővárosi egészségügyi viszonyok javulását volna hivatva előidézni. A munkások gyakori be-

tegségének és a nagymérvű halálozásoknak egyik fő oka, a lakások egészségtelen volta.

A budapesti lakásnyomorúságot meg lehet szüntetni, csak a jóakaratu kell hozzá. Ezt a jóakaratu azonban a város mostani intézőinél nem lehet feltételezni, hanem csak olyan városi kormányzatnál, amely az általános választói jogon alapul.

Azért a lakásuzsora ellen megindított mozgalomnak oda kell irányulni, hogy az általános választói jog a községi választások részére is kivívassék.

Ha a főváros hatósága most foglalkozik a lakáskérdéssel, az csak annak tulajdonítható, hogy a mozgalom olyan arányu, de olyan arányu maga a lakásnyomorúság is, amit tovább ignorálni nem lehet.

A megindított mozgalomnak az eredménye telát már észlelhető, most csak az a fő, hogy a hatóságot a további működésre kényszerítették. A mozgalomnak egy percre sem szabad szünetelni, ellenkezőleg, mindig fokozottabb mértékben kell tovább folytatni, míg csak Budapest lakásviszonyait úgy meg nem javítottuk, hogy a munkásnép is emberhez méltó lakásban lakhassék és keresetével arányban álljon a lakbérre fordított összeg.

Temesvár. Temesváron alig egynehány hónap alatt 125-re szaporodott a szervezett szaktársak száma.

Ennek oka abban rejlik, hogy az összes szaktársak belátják, hogy az eddigi nyomorult és megszorított viszonyok között nem lehet tovább maradni.

Általánosságban az a jelszó, hogy: „szervezkedni kell“, mert csak úgy lehet a helyzetet változtatni, ha a fodrászegédek együttesen követelik emberi jogait.

A szervezkedés megtörténte után egy memorandumot dolgoztunk ki s azt benyújtottuk a munkáltatóknak.

A memorandum pontjai a következők:

1. *Munkaidő* március 1-től október 1-ig a belvárosban reggel 6-tól este 8-ig, szombaton fél 9-ig. Elővárosokban reggel fél 6-tól este 8-ig, szerdán este fél 9-ig, szombaton 9-ig. Vasárnap reggel 5—12-ig. Október 1-től március 1-ig belvárosban reggel fél 7-től este 8-ig, szombaton fél 9-ig. Elővárosban reggel 6-tól este 8-ig, szerdán este fél 9-ig, szombaton 9-ig. Vasárnap délután házon kívül nem dolgozható. Ünnepnapokon az üzlet déli 1 órákor záratik, ha szombatra esik 2 órákor.

2. Minden héten fél szabad nap.

3. Május elejének délutánja szabad.

4. Munkabér. Most felszabadult segédnek 6 hónapig 6 korona teljes ellátás, 6 hónapra felül 10 korona teljes ellátás, azonfelül 25% béremelés.

Azon segédek, kik 19-ik életévüket betöltötték, kapnak 8 korona minimumot és 25% -ot, további éveken egyezmény szerint *készpénzfizetés*. Fialat kitanult segéd 40 kor. teljes ellátás, 19 éves 45 korona teljes ellátás, 22 éves 50 korona teljes ellátás. Akik pedig a jelen követelések életbelépése előtt 50 koronát kaptak, 15% béremelést kapnak.

5. A munkáltatók kötelesek szervezett segédekkel dolgoztatni, aki nem szervezettet fogad fel, köteles a szervezetbe küldeni.

EREDETI ANGOL BOROTVÁK ANGYÁN BÉLÁNÁL kaphatók.
Darabja 3 korona és 3 korona 60 fillér.

6. A munkáltatóknak a szervezetből kell beszerezni a segédeket előzetes bejelentés útján.

Ezen követeléseket a fél szabad nap kivételével megadták a munkáltatók s a munkarendnek július 1-én kellett volna életbelépni.

Mindannak daczára, hogy ezen követelések oly szerények s időközben a munkáltatók felemelték a kiszolgálás díját, még sem tartják be a követelések pontjait. Ugyiszlóval csak a 8 órai zárás az, mely be lesz tartva.

Ezek után nem marad más hátra, mint a munkáltatókat kényszeríteni a megadott követelések teljesítésére.

Skaktársak! Ne legyen egyetlen fodrászsegéd sem Temesváron, ki nem lenne szorgalmas látogatója és pontos fizetője szervezetünknek. Szükséges, hogy egymást felvilágosítsa, egymást segítve erősen összeharossunk és odaállhassunk a munkáltatók elé, azt mondva: „eddig és ne tovább!”

Temesvár. Az itteni csoport a vezetőséget a következőképp egészítette ki: Elnök: Weisz Antal. Alelnök: Khein Ferenc. Pénztárnokok: Neuhor Antal, Mayer M. Jegyzők: Juhász János, Kornweisz Mátyas. Ellenőrök: Kerberholz Henrik, Visens P. Választmányi tagok: Hausschild, Friedmann, Marschall, Weindorfer, Pollák, Mertencz.

Temesvárott van egy Rausch Mihály névre hallgató munkáltató, akit az ottani elvtársak példás büntetésben részesítettek. Az illető segédjével igen komizolt bánt s legutóbb, mikor az a zárórát betartva, becsukta az üzletet, pofon is ütötte. Ottani elvtársaink bojkottálni akarták. A harcias „főnök ur” azonban könyörgésre fogta a dolgot és elvtársaink a következő feltételek mellett álltak el a bojkottól: Rausch a szervezkedési alapra fizet 10 koronát és a temesvári „Volksville”-re egy évre előfizet. Elvtársaink mentesgült tudták be neki azt, hogy a szervezkedésnek soha sem volt ellene.

Szombathely. Az itteni skaktársak *Fancsik Bélát* a csoport tagjai közül kizárták, mert közzöttük a személyes ellentéteket szította és a szervezet ellen agitált. Ajánljuk őt a többi csoport és skaktársak figyelmébe, érdeme szerint foglalkozzanak vele.

A szombathelyi munkáltatók közül a következők vannak bökölva: *Witzleitner János, Gombás Gyula, Szanday Sándor, Feldhoffer János.*

Szervezett munkások kerüljék ezen üzleteket.

A szervező bizottság.

N.-Kanizsa. Jegyzőkönyvi kivonat. Felvételeit 1906 augusztus 1-én tartott választmányi ülésről. Zapletál Simon elnök üdvözlö a megjelenteket s felkéri Kutléper Imre jegyzőt a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasására. Annak hiteltelisége után jegyző a június havi jelentést teszi meg, melyet a választmány tudomásul vesz. Jancsin Bóna pénztárnok a július havi elszámolást terjeszti elő, mely szerint bevétel 16 korona 40 fillér, kiadás 10 korona 60 fillér. Molnár Béla munkanélküli segélye 5 korona, mint amely első segély a nagykanizsai csoportnál. Zapletál elnök indítványozza, hogy miután többen elutaztak a vezetőségből, azok helyébe másokat válasszanak. A választmány e célból rendkívüli közgyűlést hívjon egybe. Elfogadatik. Ugyiszlóval a tagoknak tudomására adni kívánja a választmány Zapletál indítványára, hogy hátralékaikat mielőbb rendezzék, mert ellenesetben a szaklap útján

lesznek az illetők névszerint felszólítva. Több tárgy hiányában elnök az ülést bekezeszti.

Kutléper S., jegyző.

Győr. A győri skaktársak még 1904-ben indítottak egy mozgalmat a munkaidő rendezése céljából követeléseik a következők voltak, melyeket a munkáltatók akkor meg is adtak: Május 1-től október 1-ig ünnepek vasárnap előtti napok kivételével az üzletek reggel 6 órától este 7 óráig vannak nyitva, október 1-től május 1-ig reggel 7 órákor nyitnak és este 8-kor zárnak.

Nagyobb ünnepeken az üzleteket déli 12 órákor, más ünneppokon délután 2 órákor kötelező bezárni.

Ezen vivmány azonban csak papirosan maradt, amennyiben csak szórványosan tartották be a munkaadók, mert olyan vélemények hangzottak el, hogy ez csak az 1904. évre volt kötelező.

Ez év június 5-én tartott segédek és munkáltatók közös értekezlete azonban 1908. június 5-ig kötelezőnek ismerte el. Négy munkáltató: László József, Juhász István, Piroška Kálmán és Reinitzer Imre azonban nem tartották be a munkarendet s azért a munkásság útján bojkottálva lettek. László József két nap, a többiek pedig két hét után kénytelenek voltak a követelést aláírni.

Most pedig Biró Mihály Baross-uti munkáltató eskönyűsködik s rendőri asszisztenciát kért butikja megvédésére. Azonban sokáig nem szegülhet ellene az ipse és hiába is akar szennyes konkurencziát folytatni, a szervezett munkásság végett fog vetni elősködésének.

A benyújtott követelések közt hetenként egy fél szabad napot is kértek skaktársaink, azonban erre névze nem sikerült megegyezni. Azért elhatározták, hogy vasárnap egy skaktárs sem megy házon kívül dolgozni.

Ezt minden skaktárs betartja, mert erős az összetartás. Vasárnap délután a munkarendvédő-bizottság ügyel arra, hogy dolgoznak-e az üzletekben, s ha igen — ami még nem történt meg — a munkáltatót feljelenti.

KÜLFÖLD.

Franciaország. Lapunk legutóbbi számában már megemlékeztünk a francia skaktársak mozgalomáról. E mozgalomról és a franciaországi mozgalomokról most a következő értesítést nyertük:

A mozgalom, melyet a párisi skaktársak a teljes pihenőnapért és az üzlet zárásával egybekapcsolt, 1—2 óráig tartó egy órai ebédidőért indítottak, — még nem ért véget. Dacára ennek, a Boulevardok, szóval Páris belvárosának fodrászsegédei elhatározták, hogy május 20-tól kezdve egy pihenőnapot, mint az ebédidőt megtartják.

Május 8-án egy a segédek, mint a munkaadók gyűlést tartottak. A segédek szavazással ugyanazt a határozatot hozták, mint a belváros segédei.

A segédeknek egy küldöttsége megjelent a munkaadók gyűlésén és tudtára adta nekik a segédek határozatát.

De ugyanezok észrevette azt is, hogy a munkaadók csak a vasárnapot akarják átdiskurálni. Ami később bizonyítást is nyert az által, hogy a munkaadók elvetették a segédek határozatát és június 17-ét jelölték meg, mint az új rend kezdetét. Tették pedig ezt azért, mert ekkor van vége a nagy párisi löversenynek, ami az „előkelő társaság”, a henyélők ezreit addig Párisban tartja.

Még ugyanezen a napon a segédek gyűlést tartottak, ahol elhatározták, hogy megmaradnak előbbi határozatuk mellett és május 20-tól kezdve megtartják a pihenőnapot és az ebédidőt.

E határozatból kifolyólag az újságok azt kolportálták, hogy a sztrájk lett elhatározva.

A munkaadók, dacára ennek, május 20-án üzletüket nyitva tartották.

A segédek egyrésze beszüntette a munkát. Sok üzlet segédhiány miatt zárva volt.

Dacára ennek, a segédek még ugyanaznap elhatározták, hogy a munkát újból megkezdik és bevárják a június 17-ét.

Páris elővárosaiban az üzletek kedden zárva maradnak, némely helyen azonban hétfőn zárnak, aszerint, amit a vendégek kívánják. De mindez nem megy oly simán, amit azt szeretnők. A munkaadók a legnagyobb rosszakaratlannak a kívánságainkkal szemben. Igy a 13, 17. és 19-ik kerületbeli üzletek tulajdonosai legutóbb elhatározták, hogy a megjelölt napon nem fogják üzleteiket zárni, hanem felváltva fogják segédeknek a pihenőnapot megadni. És így van ez a többi kerületekben is, ahol mindentű akadnak munkaadók, akik a zavarosban szeretnének halászni.

De azt hisszük, hogy ugy az említett három kerületbeli, mint az több említett utakat, ha szép szóval nem, hát majd az olajtábláknak már folyadékkal való behimezésével, az üvegátlák betörésével stb. fogjuk eszközbe jutálni, hogy a fodrászsegédek követeléseit elől kitérni nem lehet. Azért mi, tekintettel a nagy anyagi kárra, amit a bementizés, tükörlevek betörése stb. okoz, azt az ajánlatot tettük az üzlettulajdonosoknak, hogy jobb lesz, ha most betartják a kívántakat, még mielőtt a károk anyagi súlyát éreznék. Ez pedig nem kevés, mert mint a „L'Quoridif Confeur” legutóbb kimutatta, a fodrászsegédek a munkaadóknak az utóbbi tíz évben 300.000 frank kárt okoztak.

A női fodrászüzlet-tulajdonosok a teljes vasárnap munkaszünetet megadták, most azt plakátokon adják tudtára a közönségnek.

Nagyon élénk a vidéken is a mozgalom. *Limogesben* a segédek összes követeléseiknek érvényt szereztek.

Toulonban a segédek sztrájkban állanak. *Toursban* szintén mozgalom van. *Marseilleben* a munkaadók nagyon szeretnék a segédek utóbbi években szerzett jogait megnyirbálni. De a segédek részen vannak. *Cetteben* a segédek követelik a május elseje megünneplését. Az összes üzletek e követelést megadták.

Ugyanilyen követelést értek el a *Perpignani* skaktársak is.

A francia skaktársak országos kongresszusukat legközelebb Saint-Etienneben tartják meg.

Angolország. *London.* Végre öbrednek az angol fodrászsegédek is. Londonban megalakult nemzetközi alapon a szervezet, mely élénk fejlődést mutat.

Svájk. *Genf, Zürich zárlat alatt van.* Kérjük a skaktársakat, hogy az odautazástól tartózkodjanak.

Zürich. A fodrászsegédek július 24-én tartott gyűléstükön elhatározták, hogy általános sztrájk esetén az összmunkássággal szolidaritást vállalnak.

Skaktársak! Ugyétek és terjeszsetek a Népszavát.

Bérmozgalmak.

Szabadkán szaktársaink két napi harc után kivívták a 13 órai napi munkaidőt és 50% béremelést. A munkaadók ezzel szemben 30 százalékra emelték fel a kiszolgálási díjat.

Zomborban szaktársaink sztrájk nélkül megkapták a 25 százalékos béremelést és a 14 órai munkaidőt.

Orsovai szaktársaink bérharca készülnek. Követésük: 13 órai napi munkaidő és az ellátás eltérése.

HIREK.

Figyelem szaktársak! Felhívjuk a szaktársak figyelmét *Grünhut Ödön* szabómester hirdetésére, csakis azoknál vásároljanak a szaktársak, kik lapunkat hirdeteik útján támogatják. Megjegyezzük, hogy csakis szolid cégektől fogadunk el hirdetést, akik minden tekintetben megbízhatók.

Bocsánatkérés. Alulírottak bocsánatot kérünk a gyulai szervezett borbély- és fodrászszaktársaktól, amiért munkájukban őket nem támogattuk, törekvéseikkel szembe helyezkedtünk. Igérjük, hogy a jövőben becsületes munkásokhoz illően, szervezettünknek jó tagjai leszünk.

Veres József, Mergel Mityás.

A tagok figyelmébe! Szakegyesületünk vezetősége lehetővé tette, hogy tagjaink részére magánhelyiség álljon rendelkezésre.

Azon panaszok és szemrehányások, amelyekkel a vezetőséget e tekintetben illették, végre tárgyalanná válnék. Most tagjainkon a sor, hogy a szakegyelet mint otthonukat esténként felkeressék és ott a társas érintkezés révén a testvéries együttérzést istápolják.

Minden szaktársnak kötelessége ezután esténként felkeresni a szakegyeletet, ahol felolvasások, viták által tudásra, meggyőződésre tesznek szert.

Legyen tehát szaktársainknak is ezután templomuk, iskolájuk a szakegyelet helyisége!

Szakegyeletünk szeptember hó 1-én VII. ker., *Óvoda-u. 9. sz. alatt*, az udvarban levő magánhelyiségbe költözött. Hivatalos órák a befizetésre: minden kedd és péntek este 1/9—10 óráig.

Munkaközvetítés naponta délelőtt 9—10 óráig, délután 4—5 óráig.

Munkanélküli tagjaink tartoznak a közvetítési idő alatt pontosan jelen lenni, mert az új szabályzat értelmében azon esetben, ha nincsenek jelen, azon héten elesnek a közvetítéstől.

A németországi szervezetek. A németországi szakszervezetek vezérbizottsága nemrég tette közzé a szakszervezetek statisztikai jelentését. Megállapítják első sorban, hogy a németországi szakszervezetek a múlt évben úgy taglétszámban, mint anyagilag rendkívül erősödtek és ezt az örvedentes tényt nem annyira az agitációnak, mint inkább a munkáltatók által rendezett kizárásoknak köszönhetik.

Hogy kicsoda óriási haladást tesz a németországi szakszervezeti mozgalom évről-évre, azt bizonyítja a jelentés, mely 10 évről szól és a benne felhalmozott számok gyönyörű látóhatárt nyitnak meg a haladás minden barátja előtt. A szakszervezetek bevétele egy év alatt (1905-ben) 7³/₄ millió márkával növekedett, tagjaik száma 292.695-tel lett több. Vagyis 46.201 taggal nagyobb most a szaporodás, mint a mennyi tagja 1894-ben a német szövetségeknek összesen volt.

A következő táblázat mindennél meggyőzőbben beszél a tömegek ébredéséről. A taglétszám volt:

Év	Tagok száma
1894	246.494
1895	259.175
1896	329.230
1897	412.359
1898	439.742
1899	580.473
1900	680.427
1901	677.510
1902	733.206
1903	887.698
1904	1,052.108
1905	1,344.803

A központi szövetségek női tagjainak a száma is nagyban szaporodott. 1905. évben

34 szövetségnek volt 74.411 nőtagja, míg az 1904. évben csak 48.604. Ez 25.807 tagnyi szaporodásnak felel meg. (51,3%).

A szakszervezetek pénzügyi állapota épp ily haladást mutat. Mialatt 1904-ben 63 szövetség bevétele 20,190.630 márka volt, addig 1905-ben 64 szövetség 27,812.257 márkát vett be. 1891-től 1905-ig bezárólag a szövetségek bevetek 126,710.621 márkát.

A kiadások a következőképp alakultak: 1905-ben 64 szövetség kiadott 25,024.234 márkát. Ez összegből esett 1,128.907 márka jogvédelemre, megrendszabályozottaknak segélyezésére 2,317.911 márka, utassegélyre 6,455.889 márka, betegsegélyre 9,717.366 márka, rokkantségélyre 1,395.797 márka, összesen 34,225.146 márka. A szaklapokra 8,888.348 márkát fordítottak. A munkanélküliek segélyezésére kiadtak 1,991.924 márkát. A szervezetek pénztárállománya 1905. végén 19,635.850 márka volt.

63 szövetség közül 62-nek van saját szaklapja. Ezek 1,550.450 példányban jelennek meg.

Ez óriási számok mellett persze a nem szocialista szakszervezetek száma elenyésző. Keresztény-szociális helycsoport van 2333, a tagok száma 188.106.

E számok előtt elémeln minden kicsinyes kritika. Ez a mozgalom, mely ilyen erős és fegyelmzett, nyugodtan tűrheti elleneink kicsinyes támadásait.

A legutóbbi kimutatás óta a következő összegek érkeztek a központi pénztárba: X. ker. csoport 16:36, Pécsi csoport 5:50 Szombathelyi csoport 16:45. Nagykanizsai csoport 10:50. Győri csoport 14:50. Nagyvárad bsoport 14:90. Békésabai csoport 23:80 kor.

Felszólítjuk mindazon tagjainkat, kik lakást változtatnak, sziveskedjenek azt akár levelezőlap útján, akár a hivatalos órák alatt bejelenteni.

A következő szaktársaknak tag-sági könyvei az irodában átvehetők a hivatalos órák alatt: Dzsintin István, Klotzbier Mihály, Tálás István, Ivanics Károly, Bató Tivadar, Maris Gyula.

Felelős szerkesztő: **Kiss Béla.**
Kiadja: **Lapbizottság.**

ÁNGYÁN BÉLA

fodrászati illatszer- és piperezikkek raktára

Budapest VIII., József-körút 9 (Bazár-udvar).

Ajánlja dusan felszerelt raktárát az összes fodrászati kellékekben és illatszerekben. Pontos és gyors kiszolgálás. Ugy a helybéli, mint vidéki megrendeléseknél 5% pénztári engedmény.

Tessék egy levelező-lapon kérni a legujabban megjelent nagybani képes árjegyzékem, melyben az összes fodrász- és borbélykellékek és számos ujdonság található.

Segéd urak figyelmébe! Van szerencsém b. tudomásukra adni, hogy VII., Akácfa-utca 10. sz. alatt

fodrászkabát-üzletet

nyitottam. Eddig is, mint több elsődendű cég szállítója, sok évi tapasztalatom abba a kellemes helyzetbe hozott, hogy nálam az összes segéd urak kifogástalan jóminőségű s elegáns szabásu kabátot kaphatnak, mely kizárólag saját készítményem. — Méretvétel végett házhoz jövök. — Vidéki megrendelésnél elég az új hossza és mellbőség (körben mérve) megjelölése. Minden nálam vásárolt kabát után 2%-ot adok a szervezet ellentállási alapja javára. — Árak: 3 korona 60 fillértől feljebb.

Magamat becses jóindulatukba ajánlva, teljes tisztelettel
 — GRÜNHUT ÖDÖN, szabómester. —

KRAUS VICTOR

villanyerőre berendezett mű- és borotva-
 homoru-köszörűldéje

Budapest, VI., Király-utca 78. szám alatt.

Aki

borotvált, ollóit, hajvágó gépeit stb. kitünően, jótállás mellett óhajtja köszörültetni, forduljon bizalommal fenti céghez. Legelőször bevásárlási forrás mindennemű elsődendű acél- készítményekből. — Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. A t. fodrász urak figyelmét felhívom „ROXO“- és versenykéseimre.

Wer

seine Rasiermesser, Scheeren, Haarschneidemaschinen etc. vorzüglich, mit Garantie geschliffen haben will, der wende sich vertrauensvoll an obige Firma. Billigste Einkaufsquelle in sämtlichen Ia Stahlwaaren. Provinzaufträge werden prompt effektiert. Auf meine Roxo- u. Konkurrenzmesser mache ich die Herren Friseur aufmerksam.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a t. fodrász urakat, hogy Rottenbiller-utcai üzletemet megnagyobbitás végett

Erzsébet-körut 24.

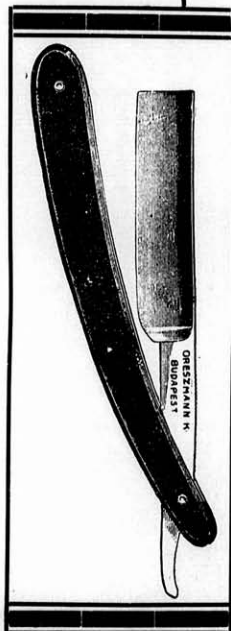
szám alá helyeztem át.

Raktáron tartok mindennemű aczélárukat és összes fodrászati czikkeket, csakis elsődendű gyártmányu angol, svéd borotvákat, valódi francia és amerikai hajvágó gépeket, ollókat, fényszíjakat, stb.

Meghívom a t. fodrász urakat dusan berendezett üzletem megtekintésére és kérem eddig irántam tanúsított szives jóindulatukban tovább is részesíteni. Becses pártfogásukat kérve

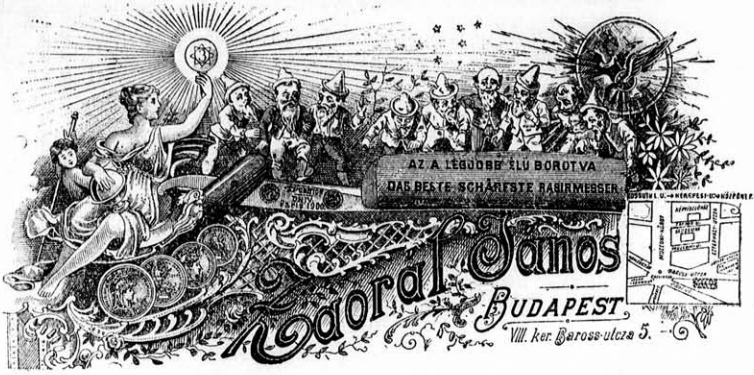
teljes tisztelettel

Dreszmann Károly.

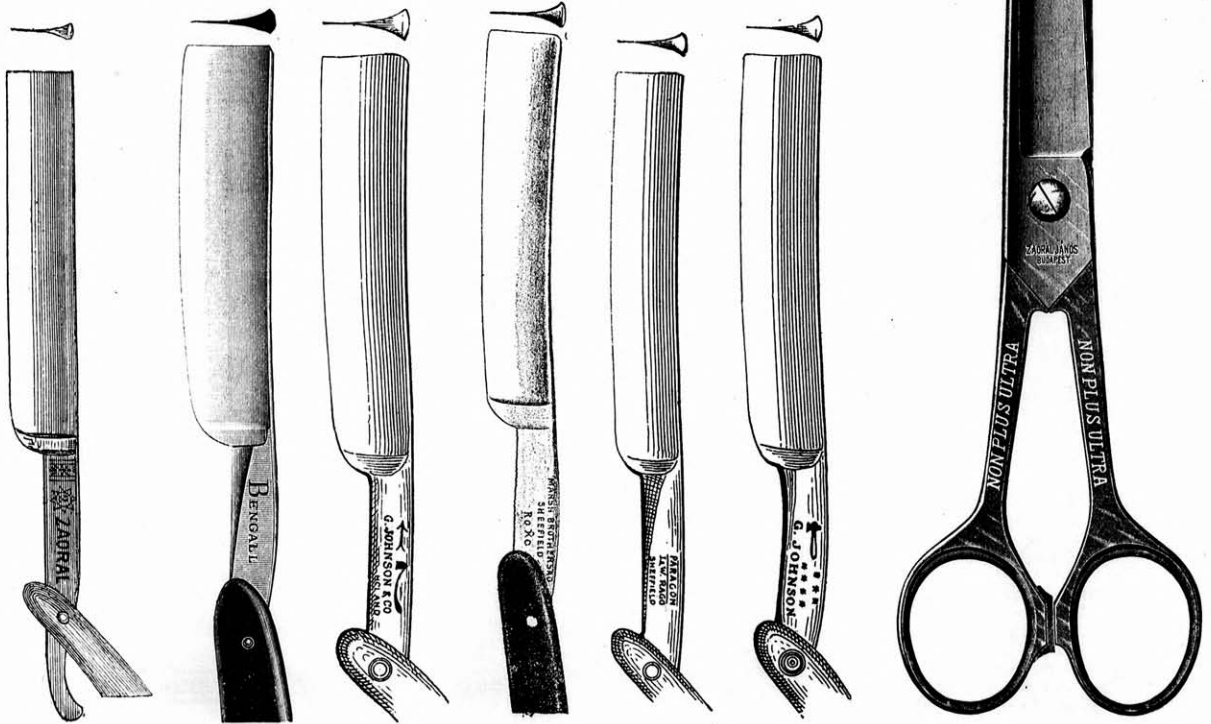

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

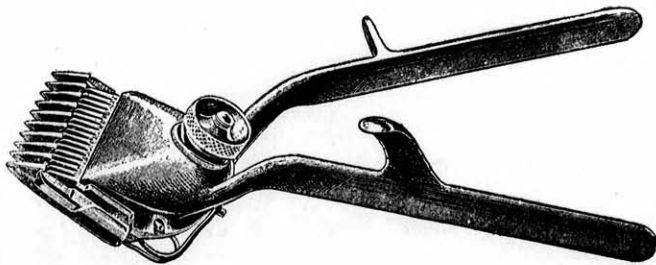

Eredeti „ROXO“ borotvák.

Az összes lent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak készürölve, használathoz egész készen fenne, dréként francia éllü $\frac{1}{8}$ keskeny 3 korona, félkeskeny $\frac{1}{8}$ 3.10 kor., $\frac{1}{2}$ széles $\frac{1}{8}$ 3.40 kor., ugyanazok félhomoru vagy egész homoru éllü $\frac{1}{8}$ keskeny 3.20 kor., $\frac{1}{8}$ félkeskeny 3.40 korona, $\frac{1}{8}$ félszéles 3.60 kor., $\frac{1}{8}$ széles 4 kor.

Paragon jellegű borotvák keskeny 4 kor., $\frac{1}{2}$ széles 4.40, egész széles 5.— kor.

KOHINOR a legújabb haj- és szakállvágó-gép mint hajvágó 1, 5 és 7 $\frac{1}{16}$ vágásra, szabályozható fésűvel 8.— kor., ugyanaz kisebb kivitelben mint a legörvidebb szakállvágó 00 6.— kor., a legjobbnak elismert „JUVEL“ hajvágó-gép 3 és 7 $\frac{1}{16}$ vágásra 8 kor., 3, 7 és 10 $\frac{1}{16}$ 9.— kor., „JUVEL“ mint szakállvágó $\frac{1}{16}$ $\frac{1}{16}$ vágásra 7.— kor. Francia Barignend 3 és 7 $\frac{1}{16}$ vágásra 6.— kor., 3, 7 és 10 $\frac{1}{16}$ 7.— kor., szakállvágó $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{16}$ vagy 0 $\frac{1}{16}$ 5 kor.

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru készürő-műhely és saját gyártmányu aczellárak raktára. Gyári raktár a legjobb angol, német, francia és svéd aczellárakban. — Szabadalmak tulajdonosa, magyar kir., francia, német birodalmi mintavédelem és osztrák szabadalom. — Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók. — Kitértve az 1900. párisi világkiállításon ezüst éremmel.

Mulón a tisztelt veömtem az ujonnan berendezett, VIII., Baross-utca 1. és Üllői-ut 4. szám alatti üzleteimre és különféle cikkekben megnagyobbított raktáram megtekintése végett felhívom, becses jóindulata magamat ajánlvá, maradok kiváló tisztelettel

ZAORAL JÁNOS.